

Kapa tid & kostnader med snabb- ANSLUTNINGAR

System med prefabricerade, fabriksstillverkade, snabbanslutningar för uttag och belysning blir allt vanligare. Färdiga centraler komplett med anslutningsdon som bara väntar på att jackas upp mot en förbrukare, lika enkelt som när den 4-årige sonen bygger med Lego. Det är återigen en självklarhet från processindustrin som har hittat vägen till byggnader.

TEXT: MATS NORDAHL, TEKNISKA BYRÅN

Materielen är dyrare, men i de fall man nyttjar den så sparas onödig och dyr tid. Det är inte mycket som kan bli fel. Men var finns problemen, om det nu finns några? I så fall möjligen att planering och kreativitet sätter hjärnan på prov.

Dynamiska verksamheter behöver lokaler med hög omställningsbarhet. Det är mycket viktigt att fastigheten har en lösning för att möjliggöra snabba omställningar för att verksamheten inte skall bli dyr och krånglig när lokalerna behöver förändras. Detta ofta inom några år och ibland innan byggnaden ens är färdig. För att kostnadseffektivt kunna expandera, ändra och dela av lokaler utgör snabbanslutningssystem en viktig nyckelfaktor. I fastigheter där verksamheter växlar från kontor till utställning eller konferens blir det extra kraftfullt och betydande.

Att skapa standardlösningar för smidig, enkel och snabb installation på plats i affärs-, kontors- och andra flexibla byggnader är ett smidigt sätt. Genom att ha färdiga paket för konceptlösningar, exempelvis butiks- och kontorskoncept underlättas många steg i byggprocessen; upphandling, installation, underhåll m.m. Upphandling... nja, "i arbetet ingår uppackning, montering och injackning". Installation... nja, Injackning är mer rättvisande. Underhåll... nja, urjackning och injackning.

Belysning och uttag m.m. som behöver bytas ut kan enkelt och snabbt skiftas. Detta minskar tiden för avbrottet och risken för att något skall bli felkopplat. När det gäller verksamhetskritiska apparater minskar det också tiden till att den felaktiga apparaten är utbytt, eftersom utbytes-

apparaten kan hållas som reservdel.

I projekt med korta byggtider utgör systemet möjlighet att kompensera dessa, speciellt i slutskedet. Även vid ändringar i befintliga lokaler är det viktigt att ett avbrott går smidigt, snabbt och korrekt. Det faktum att det är enkelt och att anslutningen blir korrekt minskar felsökning och andra tidskrävande åtgärder. Anslutningsdonen är i de flesta fall kodade så att felkoppling inte kan utföras.

Det hela ser ju så enkelt ut att man lätt tänker att det kanske inte krävs elektriker för arbeten att koppla ihop dessa anslutningsdon. Ett prefabricerat system för permanent förläggning kräver dock en behörig elektriker.

Genom att nyttja KNX eller LON för styrning och kontroll så ökar vinsten, enkelheten och möjligheterna ytterligare. Den tydliga och enkla linjestrukturen blir en självklar motorväg för busskommunikation. Samtidigt är dessa digitala styrsystem redan ett krav i fastigheten, eftersom man knappast kan uppföra en byggnad i dagens läge utan dem. Dagens krav gällande system för säkerhet, energibesparing, övervakning och komplex styrning behöver ett styrsystem. Dessa i sin tur behöver enkla, ekonomiskt accepterbara lösningar i form av "strukturerad plug-n-play".

Bussystem är i dessa fall i princip nödvändigt, men förstärker också fördelarna ytterligare. Systemen kan planeras moduluppbyggt och med tillägg som fungerar i det närmaste transparent.

De nämnda fördelarna innebär förstås ekonomiska vinster. Byggekostnaderna minskar därtill även materielkostnader. Vinsterna uppkommer inte som sagt

Uttag kan enkelt och snabbt skiftas.

enbart i byggskedet utan också vid ändring; komplettering, utbyte och omstrukturering. I kombination med ett styrsystem får man alla fördelar med närvarostyrning, energibesparing som även de ger betydande ekonomisk besparing.

Det är inte alla projekt som passar för en lösning med snabbanslutningar, men det går mycket bra i de flesta fall. Systemet är inte heller det enda som ger fördelar i moderna fastigheter men helt klart ändå en mycket bra lösning med många fördelar. Undersök möjligheterna. ■

Mer|info

Byggfakta har tidigare publicerat artiklar gällande moderna system, speciellt kanalskenfördelningar och installationssystem. Det är system som är snarlika. För mer och ytterligare fördjupad information se www.tekniskabyran.se.

KNX motsvarar tidigare EIB och är världens första standard för fastighetsautomation. Se www.knx.se för mer info.